

Børgefjell nasjonalparkstyre - møteprotokoll 120623

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- LAILA FISKUM JOMA, signert 22.06.2023 med ID-Porten: BankID
- ALGOT PEDER JÅMA, signert 26.06.2023 med ID-Porten: BankID
- BODIL HAUKØ, signert 16.06.2023 med ID-Porten: BankID Mobil
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, signert 16.06.2023 med ID-Porten: BankID Mobil
- ASLAK ANTA JÅMA, signert 22.06.2023 med ID-Porten: BankID
- HARALD LIE, signert 16.06.2023 med ID-Porten: BankID Mobil
- STIAN BREKKVASSMO, signert 16.06.2023 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Møteprotokoll

Utvalg: Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested: Limingen gjestegård, Røyrvik
Dato: 12.06.2023
Tidspunkt: 10:00 - 14:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Stian Brekkvassmo	Leder	Namsskogan kommune
Ellen Kristine Schjølberg	Nestleder	Grane kommune
Aslak Anta Jåma	Medlem	Sametinget / Sámediggi
Algot Peder Jåma	Medlem	Sametinget / Sámediggi
Laila Joma	Medlem	Sametinget / Sámediggi
Bodil Haukø	Medlem	Raarvihken Tjielte/ Røyrvik kommune
Harald Lie	Medlem	Hattfjelldal kommune

Følgende faste medlemmer hadde forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Randi Dille	Medlem	Trøndelag fylkeskommune
Kim Andree Haugan Schei	Medlem	Nordland Fylkeskommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Ingen		

Merknader:

Styremøtet ble avsluttet med befaring på Startpunkt Børgefjell og innfallsporten ved Namsvatnet.

Øvrige frammøtte:

Navn
Nasjonalparkforvalter Tore Tødås

Signering av protokoll

Denne møteprotokoll er signert digitalt styrets medlemmer. Signeringen er utført med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet. Med sin digitale signatur bekrefter valgte medlemmer at det som er ført på de signerte sidene i møteboka er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 11/2023	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
ST 12/2023	Referatsaker		
	Styresak		
ST 13/2023	Orienteringer møte 2 - 2023		2018/4516
ST 14/2023	Revidering av retningslinjer for praktiseringen av regelverket for motorferdsel i Børgefjell nasjonalpark / Austre Tiplingan landskapsvernområde		2019/11002
ST 15/2023	Børgefjell nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra verneforskrift - overvåking av fjellrev og smågnagere - Norsk institutt for naturforskning		2023/6355
ST 16/2023	NOU 2023:10 - Leve og oppleve - Reisemål for en bærekraftig fremtid - Høring		2022/12553
ST 17/2023	Evaluering - kriterier for tildeling av tilhørighetslogo - revidering/videreføring etter 31.12.2023		2020/3443
ST 18/2023	Evaluering av gjennomførte tiltak til besøksstrategien - grunnlag for arbeidsutvalgets videre arbeid med revidering av tiltaksplanen		2018/334

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

ST 11/2023 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre godkjenner innkalling og saksliste.

Enstemmig vedtatt

ST 12/2023 Referatsaker

Behandling

Nasjonalparkforvalter refererte brev av 30.05.2023 fra Miljødirektoratet - Svar på anmodning om forskriftsendring for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret konkluderte med å besvare Miljødirektoratet skriftlig med at det er sterkt ønskelig at verneområdene som nasjonalparkstyret forvalter prioriteres for revidering av verneforskriftene.

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar referatsakene til orientering

Enstemmig vedtatt

ST 13/2023 Orienteringer møte 2 - 2023

Behandling

Nasjonalparkforvalter orienterte om følgende punkter:

- Nytt utedo ved konvensjonshytte Rotnan
- Pågående og planlagte tiltak
- Status planlegging dokumenter NRK
- Innhold Startpunkt Børgefjell

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering

Enstemmig vedtatt

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

ST 14/2023 Revidering av retningslinjer for praktiseringen av regelverket for motorferdsel i Børgefjell nasjonalpark / Austre Tiplingan landskapsvernområde

Behandling

Nasjonalparkstyret foreslo å involvere rådgivende utvalg før endelig styrebehandling tilsvarende prosess som er gjennomført ved tidligere revideringer.

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende prosess for revidering av retningslinjer for praktiseringen av regelverket for motorferdsel:

- Saken oversendes rådgivende utvalg for utarbeidelse av omforent forslag til nasjonalparkstyret

Enstemmig vedtatt

Forvalters tilråding:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende prosess for revidering av retningslinjer for praktiseringen av regelverket for motorferdsel:

-

ST 15/2023 Børgefjell nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra verneforskrift - overvåking av fjellrev og smågnagere - Norsk institutt for naturforskning

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning (NINA) gis tillatelse til oppsetting av inntil 44 kameratuneller for overvåking av smågnagere i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Kameraene merkes med formål og kontaklinformasjon. Ved innsteining av kameratunnelene skal det ikke tas stein fra det som kan oppfattes som kulturminner. Bruken av stein skal gjennomføres med forsiktighet, ved prosjektets avslutning skal stein legges tilbake i terrenget på en naturlig måte. Dvs. at stein ikke legges i hauger eller varder.
- Norsk institutt for naturforskning gis tillatelse til oppsetting viltkamera på inntil 15 fjellrevhi i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Kameraene merkes med formål og kontaklinformasjon.
- Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon for å videreføre fastmerking av vegetasjonstransekt og lemenplott i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Merking utføres med nedbrytbare trefliser.
- Dispensasjonene for fastmerking av vegetasjonstransekt og lemenplott, oppsett av viltkamera på fjellrevhi og oppsett av kameratuneller gjelder for årene 2023, 2024, 2025 og 2026.
- Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for bruk av helikopter til frakt av materiell, utstyr og feltteam i forbindelse med feltarbeid i Børgefjell/ Byrkije nasjonalpark.
- Dispensasjonen gjelder for to (2) turer/flyginger pr. år med landing ved Ranserbua. Nasjonalparkstyret delegerer myndighet til nasjonalparkforvalter å endre landingsplass hvis det kommer frem behov for dette etter at kameratuneller er utplassert.
- Dispensasjonen for bruk av helikopter gjelder i periodene august 2023, august 2024, august 2025 og august 2026
- Ferdsele skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området. Vi gjør spesielt oppmerksom på at det tas hensyn til fjellreven.
- Dersom det er tamrein i området tas det hensyn til denne. Før flyging kan Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen kontaktes, tilsvarende Tjåehkere Sijte v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

Begrunnelse

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. Kunnskap er viktig for forvaltningen av Børgefjell nasjonalpark. Informasjonen som samles inn i forskningsprosjektet vil øke kunnskapsgrunnlaget og være med på å danne et godt grunnlag for den framtidige forvaltningen. Dette gjelder ikke bare lokalt, men også i nasjonal sammenheng. Prosjektet inngår i et nasjonalt prosjekt som omfatter flere områder i Norge. Prosjektet er i tråd med målsetninger i forvaltningsplanen. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Enstemmig vedtatt

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning (NINA) gis tillatelse til oppsetting av inntil 44 kameratuneller for overvåkning av smågnagere i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Kameraene merkes med formål og kontaktinformasjon. Ved innsteining av kameratunnelene skal det ikke tas stein fra det som kan oppfattes som kulturminner. Bruken av stein skal gjennomføres med forsiktighet, ved prosjektets avslutning skal stein legges tilbake i terrenget på en naturlig måte. Dvs. at stein ikke legges i hauger eller varder.
- Norsk institutt for naturforskning gis tillatelse til oppsetting viltkamera på inntil 15 fjellrevhi i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Kameraene merkes med formål og kontaktinformasjon.
- Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon for å videreføre fastmerking av vegetasjonstransekt og lemenplott i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Merking utføres med nedbrytbare trefliser.
- Dispensasjonene for fastmerking av vegetasjonstransekt og lemenplott, oppsett av viltkamera på fjellrevhi og oppsett av kameratuneller gjelder for årene 2023, 2024, 2025 og 2026.
- Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for bruk av helikopter til frakt av materiell, utstyr og feltteam i forbindelse med feltarbeid i Børgefjell/ Byrkije nasjonalpark.
- Dispensasjonen gjelder for to (2) turer/flyginger pr. år med landing ved Ranserbua. Nasjonalparkstyret delegerer myndighet til nasjonalparkforvalter å endre landingsplass hvis det kommer frem behov for dette etter at kameratuneller er utplassert.
- Dispensasjonen for bruk av helikopter gjelder i periodene august 2023, august 2024, august 2025 og august 2026
- Ferdsele skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området. Vi gjør spesielt oppmerksom på at det tas hensyn til fjellreven.
- Dersom det er tamrein i området tas det hensyn til denne. Før flyging kan Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen kontaktes, tilsvarende Tjåehkere Sijte v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. Kunnskap er viktig for forvaltningen av Børgefjell nasjonalpark. Informasjonen som samles inn i forskningsprosjektet vil øke kunnskapsgrunnlaget og være med på å danne et godt grunnlag for den framtidige forvaltningen. Dette gjelder ikke bare lokalt, men også i nasjonal sammenheng. Prosjektet inngår i et nasjonalt prosjekt som omfatter flere områder i Norge. Prosjektet er i tråd med målsetninger i forvaltningsplanen. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

ST 16/2023 NOU 2023:10 - Leve og oppleve - Reisemål for en bærekraftig fremtid - Høring

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende høringsuttalelse til NOU 2023:10 - Leve og oppleve - Reisemål for en bærekraftig fremtid:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er tilfredse med arbeidet Reisemålsutvalget har gjennomført med å avdekke mangler og forbedringsmuligheter for et mer fremtidsrettet reiseliv.

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har siden 2013 vært forvaltningsmyndighet for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret består av ni medlemmer som representerer fire kommuner, to fylkeskommuner og Sametinget med tre medlemmer. Samlet utgjør verneområdene nasjonalparkstyret forvalter et areal på nesten 1491 km² med sårbar og verneverdig natur.

I 2015 lanserte Klima- og miljødepartementet merkevare Norges nasjonalparker, som har til mål å øke kvaliteten på tilrettelegginga i og rundt våre verneområder. Dette med hensikt om å gjøre disse mer attraktive som reisemål, og øke besøket der naturen tåler det. En forutsetning for å ta i bruk merkevaren er at verneområdet har en besøksstrategi, som beskriver hvor og hvordan en ønsker å ta imot besøkende. Børgefjell fikk godkjent besøksstrategi i 2019, og har etter dette rullet ut merkevaren i både analog og digital form. Innfallsporter er oppgradert ihht. merkevaren, utkikkspunkt er etablert og startpunkt/informasjonspunkter er under utrulling. Mange av disse tiltakene gjennomføres i samarbeid med nasjonalparkkommunene.

Sammenlignet med andre nasjonalparker i Norge har Børgefjell et forholdsvis beskjedent besøkstrykk og opplever derfor ikke en del av de samme utfordringene som områder med mye besøk. Men kommunene i regionen har alle mål om at reiseliv/besøksnæring er satsingsområde. Alle ønsker å drive destinasjonsutvikling med mål om mer besøk og økt lokal verdiskapning basert på lokale natur- og kulturverdier. Dette i en region med noen få mellomstore aktører og mange små tilbydere. Verneområdene med tilhørende randsoner pekes i denne sammenhengen på som viktige naturverdier som kan bidra til å nå kommunenes mål om å øke besøket til regionen. Nasjonalparkstyret har gjennom besøksstrategien som mål at evt. økt besøk skal skje utenfor verneområdene, basert på eksisterende og evt. ny infrastruktur. Dette har også vært et ønske fra lokale tilbydere som ser at den typiske Børgefjellturisten som drar på flerdagers fjelltur med telt bidrar lite til den lokale besøksnæringen, sammenlignet med besøkende som ønsker overnatting, bespisning og aktiviteter. Dette underbygger behovet for at lokal reisemålsledelse med tilhørende besøksstrategi må samkjøres med besøksstrategien til verneområdene for å sikre at alle går i samme retning for å skape gode produkter med fokus på bærekraftig reiseliv som ikke går på bekostning av andre næringer eller som påvirker innbyggerne negativt.

Nasjonalparkstyret er derfor positive til at reisemålsledelsen skal drive strategisk besøksforvaltning, basert på en bredt forankret besøksstrategi og som er forenlig med verneområdenes besøksstrategier. Prosessene må derfor koordineres med verneområdeforvaltningen. Nasjonalparkforvalter bør være en del av reisemålsledelsen i de kommuner/regioner der nasjonalparkene er en avgjørende motivasjon for turistbesøk for å sikre at verneområdenes besøksstrategi blir ivaretatt. Det er også viktig å skape lokal aksept for at besøkstrykket vil øke uavhengig av om det innføres reisemålsledelse, forskjellen kan her bli at en ikke får tatt kontrollen og at uønskede situasjoner oppstår. Det er viktig å ha fokus på riktig gjest, på riktig sted, til riktig tid. Noen kun er mulig gjennom god lokal reisemålsledelse med søkelys på regenerativt reiseliv og bærekraft. En reisemålsledelse som tar kontroll, vil også bidra til at allemannsretten ikke settes under ytterligere press.

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

En forutsetning for å få god besøksforvaltning i et område, er at kommuner, grunneiere, reindrift, reiseliv og andre interesser drar i samme veien, noe som krever bred medvirkning og dialog med de ulike partene. Vi spør oss om alle kommuner har kapasiteter og ressurser til å drive frem en slik prosess? Vår erfaring med besøksstrategier innen nasjonalparker er at dette arbeidet tar tid, og krever masse ressurser av gruppen som skal ta frem strategiene. Vi mener det derfor må jobbes regionalt/interkommunalt med reisemålsledelse, både fordi dette vil gagne tilbudene til besøkende og fastboende, det vil øke kvalitet på utført arbeid, og fordi det vil være ressursbesparende for de kommunene som går sammen om å lage besøksstrategier / ha felles reisemålsledelse. Det må også tilføyes at de besøkende i liten grad forholder seg til administrative grenser, disse oppsøker opplevelser og aktiviteter i en region uavhengig av kommune- og fylkesgrenser. I Børgefjellregionen ser vi at fylkesgrensen fort blir en administrativ barriere for reisemålsledelsen da kommunene i regionen forholder seg til ulike destinasjonsselskaper, fylkeskommuner, statsforvaltere og andre tilsvarende organer som er naturlig å involvere i besøksforvaltningen. I slike regioner må det arbeides for å få til smidige løsninger som gjør det enkelt å få etablert en regional reisemålsledelse.

En annen forutsetning for å lykkes med besøksforvaltninga, er at det finnes tilstrekkelig ressurser til å gjennomføre tiltakene som er nødvendig for å ta imot besøkende på en bærekraftig måte. I vår region er det særlig ressurser til drift- og vedlikehold som begrenser mengden tiltak og størrelse/kvalitet på tiltakene. Som nasjonalparkstyre er vi avhengig av at noen kan ta på seg eierskap, herunder drift og vedlikeholdskostnader til de nødvendige anleggene i randsonene til verneområdet.

Reisemålsutvalget har forslag om en fellesgodefinansiering, og pekt på et nasjonalt besøksbidrag som skal forvaltes lokalt. Dette mener vi er avgjørende for å lykkes med besøksforvaltninga, særlig i små kommuner. Besøksbidrag skal sammen med reisemålsledelse løse mange av de utfordringene reiselivet står ovenfor. Nasjonalparkstyret er positive til at det jobbes med løsninger for å få på plass finansiering av fellesgodene, og ser på dette som en av de største utfordringene for god besøksforvaltning ute i distriktene. Derfor er det også viktig at innkreving av besøksbidrag skjer på nasjonalt plan, dette fordi innkreving lokalt av besøkende i egen kommunene/region vil tilføre begrenset med midler ut fra det besøkstallet som er i dag. Skal en bygge opp destinasjoner hvor det i dag er begrenset besøk må det tilføres midler hvis en ønsker å spre besøkstrykket jfr. utvalgets konklusjon i rapporten om å utvikle nye goder for å spre besøk. Det er også viktig at en ordning med fellesgodefinansiering kommer i tillegg til dagens finansieringsordninger og ikke medfører at andre ordninger reduseres slik at en netto sitter igjen med samme ressurs som tidligere. I dag finansieres mye av tiltakene i og rundt verneområdene av statlige investeringsmidler, denne potten må økes uavhengig av innføring av fellesgodefinansiering.

Reiselivsutvalget anbefaler at det startes opp et arbeid med å utvikle en nasjonal godkjenningsordning for lokal- og regionguider, turledere og fjellførere i samarbeid med friluftsansjasjoner. De mener også at verneforskrifter for nasjonalparker og andre verneområder endres slik at det kan settes vilkår om sertifisering/autorisering av organisert virksomhet. Det gjøres her oppmerksom på at i Stortingsmelding 18 (2015 – 2016) Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet ble fremmet forslag om at verneforskrifter som hadde begrensninger i organisert ferdseil skulle revideres slik at det ikke var begrensninger for kommersielle aktører. Vil stiller spørsmål med hvordan en evt. godkjenningsordning for lokal- og regionguider, turledere og fjellførere skal administreres når det ikke skal være begrensning for kommersielle aktører i verneområdene.

Alt i alt er Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fornøyd med hovedelementene som reisemålsutvalget har lagt frem i NOU 2023: 10 – Leve og oppleve – Reisemål for en bærekraftig fremtid. Nasjonalparkstyret anmoder regjeringa om at disse settes i verk, og at en da får en mer systematisk håndtering av besøkende, reisemål, besøksforvaltning og fellesgodefinansiering i årene som kommer.

Enstemmig vedtatt

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende høringsuttalelse til NOU 2023:10 - Leve og oppleve - Reisemål for en bærekraftig fremtid:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er tilfredse med arbeidet Reisemålsutvalget har gjennomført med å avdekke mangler og forbedringsmuligheter for et mer fremtidsrettet reiseliv.

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har siden 2013 vært forvaltningsmyndighet for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret består av ni medlemmer som representerer fire kommuner, to fylkeskommuner og Sametinget med tre medlemmer. Samlet utgjør verneområdene nasjonalparkstyret forvalter et areal på nesten 1491 km² med sårbar og verneverdig natur.

I 2015 lanserte Klima- og miljødepartementet merkevare Norges nasjonalparker, som har til mål å øke kvaliteten på tilrettelegginga i og rundt våre verneområder. Dette med hensikt om å gjøre disse mer attraktive som reisemål, og øke besøket der naturen tåler det. En forutsetning for å ta i bruk merkevaren er at verneområdet har en besøksstrategi, som beskriver hvor og hvordan en ønsker å ta imot besøkende. Børgefjell fikk godkjent besøksstrategi i 2019, og har etter dette rullet ut merkevaren i både analog og digital form. Innfallsporter er oppgradert ihht. merkevaren, utkikkspunkt er etablert og startpunkt/informasjonspunkter er under utrulling. Mange av disse tiltakene gjennomføres i samarbeid med nasjonalparkkommunene.

Sammenlignet med andre nasjonalparker i Norge har Børgefjell et forholdsvis beskjedent besøkstrykk og opplever derfor ikke en del av de samme utfordringene som områder med mye besøk. Men kommunene i regionen har alle mål om at reiseliv/besøksnæring er satsingsområde. Alle ønsker å drive destinasjonsutvikling med mål om mer besøk og økt lokal verdiskapning basert på lokale natur- og kulturverdier. Dette i en region med noen få mellomstore aktører og mange små tilbydere. Verneområdene med tilhørende randsoner pekes i denne sammenhengen på som viktige naturverdier som kan bidra til å nå kommunenes mål om å øke besøket til regionen. Nasjonalparkstyret har gjennom besøksstrategien som mål at evt. økt besøk skal skje utenfor verneområdene, basert på eksisterende og evt. ny infrastruktur. Dette har også vært et ønske fra lokale tilbydere som ser at den typiske Børgefjellturisten som drar på flerdagers fjelltur med telt bidrar lite til den lokale besøksnæringen, sammenlignet med besøkende som ønsker overnatting, bespisning og aktiviteter. Dette underbygger behovet for at lokal reisemålsledelse med tilhørende besøksstrategi må samkjøres med besøksstrategien til verneområdene for å sikre at alle går i samme retning for å skape gode produkter med fokus på bærekraftig reiseliv som ikke går på bekostning av andre næringer eller som påvirker innbyggerne negativt.

Nasjonalparkstyret er derfor positive til at reisemålsledelsen skal drive strategisk besøksforvaltning, basert på en bredt forankret besøksstrategi og som er forenlig med verneområdenes besøksstrategier. Prosessene må derfor koordineres med verneområdeforvaltningen. Nasjonalparkforvalter bør være en del av reisemålsledelsen i de kommuner/regioner der nasjonalparkene er en avgjørende motivasjon for turistbesøk for å sikre at verneområdenes besøksstrategi blir ivaretatt. Det er også viktig å skape lokal aksept for at besøkstrykket vil øke uavhengig av om det innføres reisemålsledelse, forskjellen kan her bli at en ikke får tatt kontrollen og at uønskede situasjoner oppstår. Det er viktig å ha fokus på riktig gjest, på riktig sted, til riktig tid. Noen kun er mulig gjennom god lokal reisemålsledelse med søkelys på regenerativt reiseliv og bærekraft. En reisemålsledelse som tar kontroll, vil også bidra til at allemannsretten ikke settes under ytterligere press.

En forutsetning for å få god besøksforvaltning i et område, er at kommuner, grunneiere, reindrift, reiseliv og andre interesser drar i samme veien, noe som krever bred medvirkning og dialog med de ulike partene. Vi spør oss om alle kommuner har kapasiteter og ressurser til å drive frem en slik prosess? Vår erfaring med

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

besøksstrategier innen nasjonalparker er at dette arbeidet tar tid, og krever masse ressurser av gruppen som skal ta frem strategiene. Vi mener det derfor må jobbes regionalt/interkommunalt med reisemålsledelse, både fordi dette vil gagne tilbudene til besøkende og fastboende, det vil øke kvalitet på utført arbeid, og fordi det vil være ressursbesparende for de kommunene som går sammen om å lage besøksstrategier / ha felles reisemålsledelse. Det må også tilføyes at de besøkende i liten grad forholder seg til administrative grenser, disse oppsøker opplevelser og aktiviteter i en region uavhengig av kommune- og fylkesgrenser. I Børgefjellregionen ser vi at fylkesgrensen fort blir en administrativ barriere for reisemålsledelsen da kommunene i regionen forholder seg til ulike destinasjonsselskaper, fylkeskommuner, statsforvaltere og andre tilsvarende organer som er naturlig å involvere i besøksforvaltningen. I slike regioner må det arbeides for å få til smidige løsninger som gjør det enkelt å få etablert en regional reisemålsledelse.

En annen forutsetning for å lykkes med besøksforvaltninga, er at det finnes tilstrekkelig ressurser til å gjennomføre tiltakene som er nødvendig for å ta imot besøkende på en bærekraftig måte. I vår region er det særlig ressurser til drift- og vedlikehold som begrenser mengden tiltak og størrelse/kvalitet på tiltakene. Som nasjonalparkstyre er vi avhengig av at noen kan ta på seg eierskap, herunder drift og vedlikeholdskostnader til de nødvendige anleggene i randsonene til verneområdet.

Reisemålsutvalget har forslag om en fellesgodefinansiering, og pekt på et nasjonalt besøksbidrag som skal forvaltes lokalt. Dette mener vi er avgjørende for å lykkes med besøksforvaltninga, særlig i små kommuner. Besøksbidrag skal sammen med reisemålsledelse løse mange av de utfordringene reiselivet står ovenfor. Nasjonalparkstyret er positive til at det jobbes med løsninger for å få på plass finansiering av fellesgodene, og ser på dette som en av de største utfordringene for god besøksforvaltning ute i distriktene. Derfor er det også viktig at innkreving av besøksbidrag skjer på nasjonalt plan, dette fordi innkreving lokalt av besøkende i egen kommunene/region vil tilføre begrenset med midler ut fra det besøkstallet som er i dag. Skal en bygge opp destinasjoner hvor det i dag er begrenset besøk må det tilføres midler hvis en ønsker å spre besøkstrykket jfr. utvalgets konklusjon i rapporten om å utvikle nye goder for å spre besøk. Det er også viktig at en ordning med fellesgodefinansiering kommer i tillegg til dagens finansieringsordninger og ikke medfører at andre ordninger reduseres slik at en netto sitter igjen med samme ressurs som tidligere. I dag finansieres mye av tiltakene i og rundt verneområdene av statlige investeringsmidler, denne potten må økes uavhengig av innføring av fellesgodefinansiering.

Reiselivsutvalget anbefaler at det startes opp et arbeid med å utvikle en nasjonal godkjenningsordning for lokal- og region guider, turledere og fjellførere i samarbeid med friluftsansjasjoner. De mener også at verneforskrifter for nasjonalparker og andre verneområder endres slik at det kan settes vilkår om sertifisering/autorisering av organisert virksomhet. Det gjøres her oppmerksom på at i Stortingsmelding 18 (2015 – 2016) Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet ble fremmet forslag om at verneforskrifter som hadde begrensninger i organisert ferdsel skulle revideres slik at det ikke var begrensninger for kommersielle aktører. Vil stiller spørsmål med hvordan en evt. godkjenningsordning for lokal- og region guider, turledere og fjellførere skal administreres når det ikke skal være begrensning for kommersielle aktører i verneområdene.

Alt i alt er Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fornøyde med hovedelementene som reisemålsutvalget har lagt frem i NOU 2023: 10 – Leve og oppleve – Reisemål for en bærekraftig fremtid. Nasjonalparkstyret anmoder regjeringa om at disse settes i verk, og at en da får en mer systematisk håndtering av besøkende, reisemål, besøksforvaltning og fellesgodefinansiering i årene som kommer.

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

ST 17/2023 Evaluering - kriterier for tildeling av tilhørighetslogo -revidering/videreføring etter 31.12.2023

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konkluderer med at ordningen har vært operativ i for kort tidsrom til at det kan gjennomføres noen grundig evaluering. Dette med utgangspunkt i at ordningen ble vedtatt innført i 2020 hvorpå de fleste søknadene er blitt behandlet i 2021 og 2022. Antallet aktører har vært begrenset og det har ikke vært spesielle aktiviteter mot de som har fått innvilget søknaden.

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at ordningen med tilhørighetslogo videreføres med samme kriterier som vedtatt i sak 11/2020 med følgende endring:

- Nye tildelinger gjelder frem til 31.12.2027.
- Tidligere gitte tildelinger forlenges automatisk frem til 31.12.2027.

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre presiserer viktigheten av at verdien med å bruke tilhørighetslogoen skal tilfalle lokale aktører, som har forretningsadresse eller bostedsadresse i en av kommunene. Det er ikke ønskelig at aktører som ikke har tilhold i kommunene, men som har aktivitet i verneområdene er kvalifisert til å få tilhørighetslogoen.

Begrunnelse:

Ordnningen med tilhørighetslogo har hatt begrenset med søknader. Derfor har det heller ikke vært spesielle aktiviteter myntet på de som har fått tildelt logoen utover synliggjøring på nettsider. Ut fra dette bør ordningen videreføres med gjeldene kriteriesett da kunnskapsgrunnlaget lokalt er for tynt ift. å evaluere ordningen. Om ordningen har hatt effekter på lokal verdiskaping eller verneverdier kan ikke dokumenteres.

Enstemmig vedtatt

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konkluderer med at ordningen har vært operativ i for kort tidsrom til at det kan gjennomføres noen grundig evaluering. Dette med utgangspunkt i at ordningen ble vedtatt innført i 2020 hvorpå de fleste søknadene er blitt behandlet i 2021 og 2022. Antallet aktører har vært begrenset og det har ikke vært spesielle aktiviteter mot de som har fått innvilget søknaden.

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at ordningen med tilhørighetslogo videreføres med samme kriterier som vedtatt i sak 11/2020 med følgende endring:

- Nye tildelinger gjelder frem til 31.12.2027.
- Tidligere gitte tildelinger forlenges automatisk frem til 31.12.2027.

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre presiserer viktigheten av at verdien med å bruke tilhørighetslogoen skal tilfalle lokale aktører, som har forretningsadresse eller bostedsadresse i en av kommunene. Det er ikke ønskelig at aktører som ikke har tilhold i kommunene, men som har aktivitet i verneområdene er kvalifisert til å få tilhørighetslogoen.

Begrunnelse:

Ordnningen med tilhørighetslogo har hatt begrenset med søknader. Derfor har det heller ikke vært spesielle aktiviteter myntet på de som har fått tildelt logoen utover synliggjøring på nettsider. Ut fra dette bør ordningen videreføres med gjeldene kriteriesett da kunnskapsgrunnlaget lokalt er for tynt ift. å evaluere ordningen. Om ordningen har hatt effekter på lokal verdiskaping eller verneverdier kan ikke dokumenteres.

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

ST 18/2023 Evaluering av gjennomførte tiltak til besøksstrategien - grunnlag for arbeidsutvalgets videre arbeid med revidering av tiltaksplanen

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konkluderer med at det har vært høy gjennomføringsgrad på tiltaksplanen i besøksstrategien.

Nasjonalparkstyret anser at det pr. dags dato ikke er nødvendig med ytterligere besøksforvaltningstiltak på offisielle innfallsporther forutsatt at det ikke skjer vesentlige endringer i besøkstrykk. Hvis det skulle skje endringer som påvirker innfallsportene negativt må nye tiltak vurderes fortløpende.

Evt. nye tiltak i form av informasjonspunkt, utkikkspunkt, startpunkt ol. utenfor verneområdene må i størst mulig grad initieres av nasjonalparkkommunene, i samhandling med verneområdeforvaltningen. Nasjonalparkstyret viser her til samarbeidet med Røyrvik og Grane kommuner som har ført til konkrete tiltak hvor anlegg eies og driftes av kommunene, disse er i stor grad finansiert med eksterne midler. I revidering av tiltaksplanen bes det om at arbeidsutvalget har spesielt fokus på dette jfr. vedtak i sak 16/2022.

Nasjonalparkstyret er fornøyde med informasjonsarbeidet som er utført, både med nye nettsider, brosjyremateriell og plakater utarbeidet i tråd med merkevaren og besøksstrategien. Disse kommuniserer i stor grad målsettingene som er satt i besøksstrategien. Nasjonalparkstyret oppfordrer arbeidsutvalget til å ha søkelys på informasjonsarbeidet ved rullering av tiltaksplanen der en også bør se på en mer aktiv bruk av sosiale media. Noe som en kan vurdere ved utarbeidelse av kommunikasjonsplan.

Nasjonalparkstyret mener det er viktig å videreføre ferdselstillinger på barmark for å få best mulig kunnskapsgrunnlag om utviklingen i besøkstrykk.

Enstemmig vedtatt

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konkluderer med at det har vært høy gjennomføringsgrad på tiltaksplanen i besøksstrategien.

Nasjonalparkstyret anser at det pr. dags dato ikke er nødvendig med ytterligere besøksforvaltningstiltak på offisielle innfallsporther forutsatt at det ikke skjer vesentlige endringer i besøkstrykk. Hvis det skulle skje endringer som påvirker innfallsportene negativt må nye tiltak vurderes fortløpende.

Evt. nye tiltak i form av informasjonspunkt, utkikkspunkt, startpunkt ol. utenfor verneområdene må i størst mulig grad initieres av nasjonalparkkommunene, i samhandling med verneområdeforvaltningen. Nasjonalparkstyret viser her til samarbeidet med Røyrvik og Grane kommuner som har ført til konkrete tiltak hvor anlegg eies og driftes av kommunene, disse er i stor grad finansiert med eksterne midler. I revidering av tiltaksplanen bes det om at arbeidsutvalget har spesielt fokus på dette jfr. vedtak i sak 16/2022.

Nasjonalparkstyret er fornøyde med informasjonsarbeidet som er utført, både med nye nettsider, brosjyremateriell og plakater utarbeidet i tråd med merkevaren og besøksstrategien. Disse kommuniserer i stor grad målsettingene som er satt i besøksstrategien. Nasjonalparkstyret oppfordrer arbeidsutvalget til å ha søkelys på informasjonsarbeidet ved rullering av tiltaksplanen der en også bør se på en mer aktiv bruk av sosiale media. Noe som en kan vurdere ved utarbeidelse av kommunikasjonsplan.

Nasjonalparkstyret mener det er viktig å videreføre ferdselstillinger på barmark for å få best mulig kunnskapsgrunnlag om utviklingen i besøkstrykk.

Dokumentet er signert digitalt av:

- LAILA FISKUM JOMA, 22.06.2023
- ALGOT PEDER JÅMA, 26.06.2023
- BODIL HAUKØ, 16.06.2023
- ELLEN KRISTINE SCHJØLBERG, 16.06.2023
- ASLAK ANTA JÅMA, 22.06.2023
- HARALD LIE, 16.06.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 16.06.2023

Forseglet av

Posten Norge